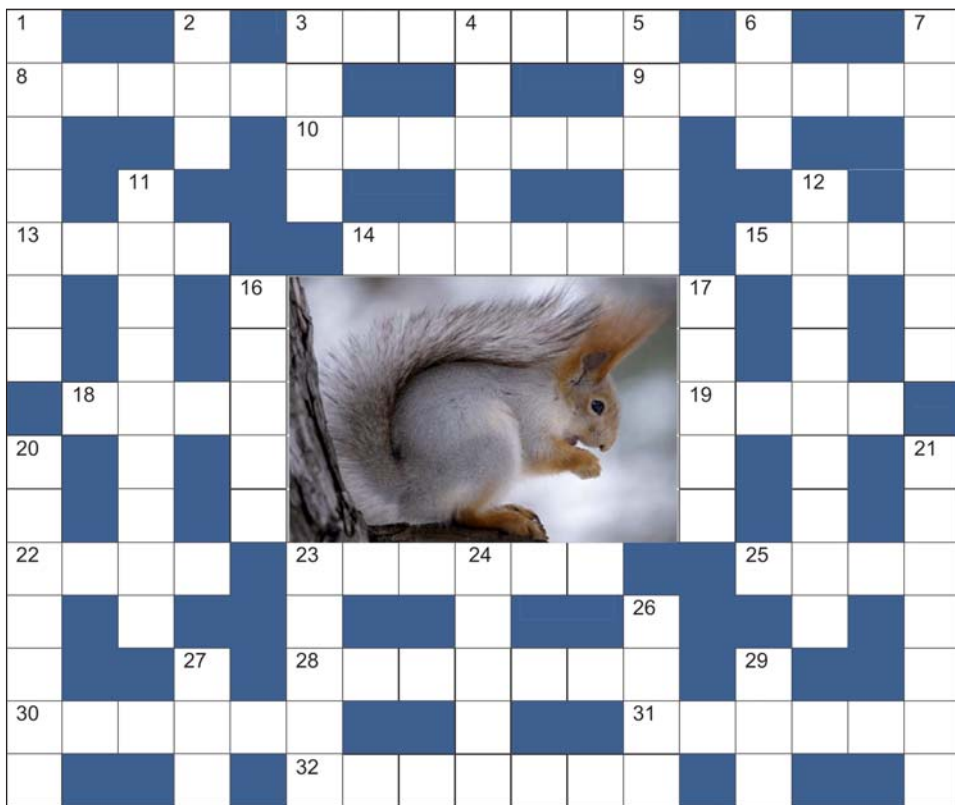

ЛЯСНЫЯ СІНОПТЫКІ

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 3. Разрад атмасфернай электрычнасці; ... зімой — да завірухі (прыкм.). **8.** Птушка, якая, паводле народнай класіфікацыі, належыць да «нячыхтых»; ... купаецца ў лужыне перад халоднай і дажджлівай пагодай (прыкм.). **9.** Птушка, якая ва ўяўленнях беларусаў надзялялася дэманічнымі рысамі; ... пад страху лезе — будзе мяцеліца (прыкм.). **10.** Кошка моцна спіць — будзе цёплае ... (прыкм.). **13.** Свойская жывёліна; ... фыркае — к цяплу, закідвае ўверх галаву — будзе дождж (прыкм.). **14.** Вясна ды ... — на дню пагод восем (прыкм.). **15.** ... збірае, а зіма паюдае (прыкм.). **18.** У чужым баку ... па кулаку (прыкм.). **19.** Маладзік ... задраў — на пагоду (прыкм.). **22.** Валакністы матэрыял. **23.** Свойская жывёліна, сябра чалавека; ... на снезе качаецца — да завірухі (прыкм.). **25.** Паказальны або пробны выраб. **28.** Зіма — сваякруха, лета — ... (прыкм.). **30.** Птушаня курыцы; квактуха саджае пад сябе ... — да дрэннага надвор'я (прыкм.). **31.** Ачышчэнне збожжа ад мяккіны веялкай. **32.** Мужчынскі орган кветкі, які змяшчае пылок.

ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1. Насякомае, якое трэннем крыл утварае строкат; маўчыць ... — будзе дождж (прыкм.). **2.** ... на печку — сюжэ на двор (прыкм.). **3.** Напраўда. **4.** Тое, што і грунтвага. **5.** Памяшканне пры гумне для сушкі снапоў. **6.** ... сядзіць; адна з народных назваў сузор'я Арыён. **7.** Назва смерчы ў ЗША. **11.** Выбор для вымярэння хуткасці ветру. **12.** У восеньскую ... сем пагод на год на

дварэ: сее, вее, круціць, муціць, зверну лье і знізу мяце (прыкм.). **16.** «Снег на куццю — ... на лета, // Такая матчына прымета». З паэмы Я. Коласа «Новая зямля» («Каляды»). **17.** На дварэ ..., а пад носам адліга (прыкм.). **20.** Пушысты звярок; калі ... нізка гняздо будзе — быць марознай зіме, калі высока — зіма чакаецца цёплай (прыкм.). **21.** Птушка, якая жыве паблізу чалавека; калі зімой ... сядзіць на дрэвах моўчкі — будзе снег без ветру (прыкм.). **23.** Намеценая ветрам гурба снегу. **24.** Земляроб. **26.** Драпежная

начная птушка; ... крычыць — на холад (прыкм.). **27.** Прэснаводная або марская жывёліна, якая перад навалніцай вылазіць на бераг і закопваецца ў пясок. **29.** Драўляныя перакладзіны ў снях. **Склаў Лявон ЦЕЛЕШ, г. Дзяржынск.**

ПА ГАРЫЗАНТАЛІ: 3. Маланка. **8.** Варона. **9.** Сарока. **10.** Надвор'е. **13.** Конь. **14.** Восень. **15.** Лета. **18.** Вочы. **19.** Порт. **23.** Сабака. **25.** Узор. **28.** Матанка. **30.** Курпан. **31.** Вера. **32.** Тычынка. **ПА ВЕРТЫКАЛІ: 1.** Левыркун. **2.** Кот. **3.** Мана. **4.** Адрэс. **5.** Асепч. **6.** Тры. **7.** Тарнада. **11.** Аномомёр. **12.** Неперагата. **16.** Рыбы. **17.** Мароз. **20.** Бавёрка. **21.** Верабен. **23.** Сумёт. **24.** Араты. **26.** Сава. **27.** Рак. **29.** Вяз.

СЁННЯ

Месяц

Першая квадра 17.01-23.01.
Месяц у сузор'і Блізнят.

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.16	17.25	8.09
Віцебск	9.12	17.08	7.56
Магілёў	9.06	17.15	8.09
Гомель	8.56	17.18	8.22
Гродна	9.30	17.41	8.11
Брэст	9.24	17.49	8.25

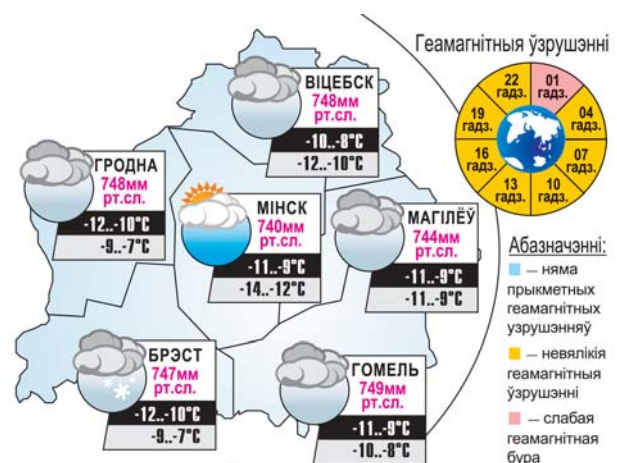
Імяніны

Пр. Аліны, Дзяніса, Дзмітрыя, Паўла, К. Марты, Браніслава, Генрыха, Юзафа.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Здарэнні

ВАЎЧЫЦА НАПАДАЛА НА САБАК

Пяць свойскіх сабак загрызла ваўчыца ў вёсках Святая Воля і Вялікая Гаць Івацэвіцкага раёна. Яна забягала проста на падворкі і нападала на прывязаных ля будак рэксаў і шарыкаў.

Нарабіла перапалоху тая драпежніца, — расказала карэспандэнтка газеты кіраўнік справамі Святавольскага сельскага Савета Валянціна САГАНОВІЧ. — Нярэдка ўсё адбывалася на вачах у людзей, вяскоўцы ганялі ваўчыцу, пужалі рознымі прыстасаваннямі. А яна перабягала на іншы падворак, накіроўвалася ў суседнюю вёску і чыніла сваю расправу далей. Праўда, на людзей не спрабавала кідацца.

Мясцовыя паліўнічыя адсачылі і ліквідавалі небяспечнага звера. Галава ваўчыцы накіравана ў лабараторыю на аналіз, вынікаў пакуль няма, але спецыялісты падазраюць, што жывёліна хворая на шаленства, — працягвае Валянціна Віктараўна. — Таму ветслужбы правялі неабходную прафілактычную работу, зроблены прышчэпкі свойскім жывёлам, якія маглі б кантактаваць з няпрошанай лясной гасцяй.

Паводле слоў кіраўніка справамі сельвыканкама, такое здарэнне ў вёсках сельсавета адбылося ўпершыню. Названая населеная пункт знаходзіцца блізка ад лесу. Бывала, што забягалі лісы, сярод якіх былі і шалёныя. А ваўкі ніколі раней не набліжаліся да чалавечага жылля.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

Даты Падзеі Людзі

19 СТУДЗЕНЯ

1736 год — нарадзіўся Джэймс Уат, шатландскі вучоны, вынаходнік паравой машыны. Бацька рана адправіў яго ў Лондан, каб Джэймс навучыўся там слясарнай справе. За адзін год ён асвоіў праграму, разлічаную на 7 гадоў, і, вярнуўшыся на радзіму, стаў працаваць механікам ва ўніверсітэце Глазга. Пазнаёміўшыся з фізікамі Дж. Блэкам і Дж. Робінсанам, Уат прымаў удзел у эксперыментах па вызначэнні цеплыні параўтварэння, якія яны праводзілі. У той час было вельмі папулярна ствараць паравыя машыны рознага прызначэння. Джэймс Уат упершыню змог дабіцца таго, каб пара не астуджалася ўнутры цыліндра, у адваротным выпадку ўтвараўся кандэнсат, і эфектыўнасць машыны падала. У машыне Уата выкарыстоўвалася лішкавы ціск пары, гэта паляпшала эканамічнасць і зніжала габарыты ўстаноўкі. Працы інжынера зацікавілі фабрыканта Мэцью Болтана, які валодаў металапрацоўчым заводам у гарадку Соха блізу Бірмінгема, і ён заключыў з Уатам пагадненне аб партнёрстве. У 1782-м Уат стварыў першую паравую машыну падвойнага дзеяння. Болтану належала ідэя вымяраць магутнасць рухавіка ў конскіх сілах, а па імені Уата была названая адзінка магутнасці — Ват. Фірма «Болтан і Уат» да канца стагоддзя была манопалістам у Англіі па вытворчасці паравых машын. Паравая машына Уата выканала вялікую ролю ў прамысловым перавароце і пераходзе да машынай вытворчасці. Акрамя таго, яму належыць і іншыя вынаходкі і адкрыцці: ртутны манометр, вадамернае шкло ў катлах, капіравальнае чарніла, індыхатар ціску.

1931 год — нарадзілася Наталля Мікалаеўна Паплаўская, беларускі графік. У 1964 годзе скончыла

Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут. Аўтар цыклаў «Дзеці ў прыродзе», літаграфія «Чарнічка», «Палессе». Выканала серыю акарэляў «Помнікі гісторыі і культуры Беларусі», цыклы «Браслаўскія матывы», «Гарадок у снезе», «Браслаўская восень» і іншыя. Творы вызначаюцца казачна-паэтычнай інтэрпрэтацыяй сюжэтаў, зваротам да фальклорных матываў, тэматыкі народнага жыцця. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола Беларусі (1970).

1939 год — нарадзілася (вёска Шпакоўшчына Смалевіцкага раёна) Таццяна Рыгораўна Мархель, актрыса, народная артыстка Беларусі (2011). Працавала ў Гродзенскім і Магілёўскім абласных драматычных тэатрах, Нацыянальным акадэмічным драматычным тэатры імя Я. Коласа, Тэатры-студыі кінаакцёра, Рэспубліканскім тэатры беларускай драматургіі. Характарная актрыса. Першая выканаўца партыі жаночага голасу ў 3-й сімфоніі «Белая вежа» А. Янчанкі, а таксама беларускіх народных песень у спектаклі «Сымон-музыка», тэлеспектаклі «Новая зямля» і інш. Знялася ў кінафільмах «Людзі на балоце», «Подых навалніцы», «Анастасія Слуцкая» і іншых.

Было сказана
Яўгенія ЯНІШЧЫЦ, паэтэса:
 Сынок і маці — зерне і ралля.
 Сынок і маці — мудрая ікона.

УСМІХНЕМСЯ

Набіраю тэкст дзесяццю пальцамі ўспяваю. Прафесійнае валоданне офісным пакемам. Зэб-дизайн і праектаванне сайтаў. Але пайшла б прыбіральшчыцай у «Газпрам».

Мяркуючы па SMS, якія я атрымаў у дзень нараджэння, мае лепшыя сябры — гэта банк і сотава кампанія.

А наогул, сыноч, наша жыццё, як рыбалка, — проста сядзіш і чакаеш, перыядычна выпіваючы.

На прыёме на працу: — Да сябе на працу мы вас ні пры якіх умовах не возьмем. Але будзем плаціць патройны аклад, калі ўладкуецеся на працу да нашых канкурэнтаў.

— Ты ўжо паснедаў?
 — Не, яшчэ ні кроплі.

Дзеці, сёння мы пішам сачыненне на тэму: «Хто з маіх знаёмых правёў зімовыя каникулы за мяжой, і чаму мы іх не любім».

Малюнак Пятра КОЗІНА.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРПЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫПА, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, А. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыяна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмная — 287 19 19 (тэл./факс), аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, 287 17 21, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўдаюцца супадзеннем з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79,
РЭКЛАМЫ e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.953. Індэкс 63850. Зак. № 248.

Нумар падпісаны ў 19.30
 18 студзеня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12